

Vuoden 2023 talousarvion laadintaohjeen ja talousarvioraamin hyväksyminen

Kunnanhallitus 30.05.2022 § 114

Valmistelija: talous- ja henkilöstöjohtaja Eero Raittila, puh. 040 663 7306

Vuoden 2023 talousarvion laadintaohje on laadittu vuoden 2021 tilinpäätöksen, vuoden 2022 talouden seurantatietojen ja vuotta 2023 koskevien taloudellisten ennusteiden ja kehitysnäkymien perusteella. Talousarvioasetelmaa on käsitelty johtoryhmän raamiseminaarissa 11.5. ja yhteistyöryhmässä 12.5.

Talousarvioraami on laadittu siten, että vuoden 2023 tulos on 1,0 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Raamiin sisältyy noin 3,1 miljoonan euron sopeutus normaaliin kustannuskehitykseen nähden. Raamin mukainen toimintakate kasvaa tästä huolimatta 0,25 miljoonaa euroa vuoden 2022 tilinpäätösennuseen tasosta, koska sopeutustarve on laskettu vasta välttämättömien kustannuslisäysten jälkeisestä toimintakatteesta. Sopeutustavoite on jaettu palvelualueille niiden toimintakulujen suhteessa. Sopeutus tarkoittaa sekä menojen leikkauksia että tulojen lisäyksiä. Kunnanhallitus kehottaa lautakuntia ja talousarvion valmistelijoita hyödyntämään 17.5.2021 § 151 hyväksyttyä talouden tasapainottamisen raporttia sopeutusten valmistelun tukena.

Esittelijä Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan talousarvion laadintaohjeen ja antaa sen ohjeeksi lautakunnille vuoden 2023 talousarvion valmistelua varten.

Lautakuntien tulee tehdä mahdolliset perustellut esitykset raamin muuttamisesta 30.8.2022 mennessä.

Lautakuntien tulee antaa laadintaohjeeseen perustuvat talousarvioesitykset 30.9.2022 mennessä.

Päätös Markku Autio esitti kunnanjohtajan ehdotuksen hyväksymistä sillä muutoksella, että ohjeeseen tehdään lisäys investointien kohtaan: Konsulttipalveluiden käyttöä pieninvestoinneissa arvioidaan kriittisesti.

Markku Aution esitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 05.09.2022 § 167
498/02.02.00.00/2022

Valmistelija: hallintojohtaja Antti-Pekka Hokkanen, puh. 040 195 6559

Vuoden 2023 talousarvion valmisteluprosessin mukaisesti kunnanhallitus on pyytänyt lautakuntia antamaan 30.8.2022 mennessä esityksen siitä, onko niiden alaisen palvelualueen talousarvioesitys toteutettavissa raamin mukaisena. Lautakunnille on annettu mahdollisuus tehdä perusteltu esitys raamin ylittävistä kustannuksista. Kunnanhallituksen on määrä antaa 5.9.2022 kokouksessaan

lautakuntien esityksen kuultuaan ohjeet jatkovalmistelulle sekä tarvittaessa päivittää talousarvioraamia uusimpaan tietoon perustuen.

30.5.2022 annetun talousarvion laadintaohjeen ja talousarvioraamin taustaolettamuksiin on tullut seuraavia tarkennuksia.

1) Vuoden 2022 tilinpäätösennuste on päivitetty. Verorahoituksen ennustetaan toteutuvan talousarviota paremmin, mutta vastavuoroisesti myös toimintakate näyttää ylittävän muutetun talousarvion.

Terveystalouden kustannusten ennustetaan ylittävän kiinteän laskutuksen mukaisen summan. Sairaanhoidopiiriin tilinpäätösennusteen mukaan Laukaan kunnan osuus vuoden 2022 alijäämästä on erikoissairaanhoidon osalta 2,6 miljoonaa euroa ja perusterveydenhuollossa 345.000 euroa.

Viimeisimpiin tietoihin perustuen ennakoidaan vuoden 2022 tuloksen olevan -3,0 miljoonaa euroa, jolloin taseeseen kertyisi alijäämää vuoden 2022 jälkeen 1,1 miljoonaa euroa.

2) Kunnan veroennuste vuodelle 2023 on parantunut noin 1,2 miljoonaa euroa. Ennuste on parantunut huhtikuun jälkeen kaikissa verolajeissa, mutta suhteellisesti eniten (noin 5,5 %) yhteisöverossa.

Valtionosuusarviota ei ole muutettu. Valtionosuuksien arviointia vaikeuttaa hyvinvointialueuudistukseen liittyvät valtionosuuden tasausmekanismit. Valtionvarainministeriö ja kuntaliitto tuottavat kunnille seuraavan ennusteen vuoden 2023 valtionosuuksista syyskuun loppuun mennessä.

3) Sisäisten vuokrien muutokset palvelualueittain on tarkastettu. Sisäisten vuokrien ennakoidaan laskevan kuluvan vuoden tasosta noin 365.000 euroa. Ennuste on 0,8 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarvioraamia parempi. Lasku johtuu pääosin käytöstä poistuvista väistötiloista, vanhan Kuntalan sisäisen laskutuksen poistumisesta sekä sivistyspalvelujen uusien kiinteistöjen tarkentuneista kustannus- ja vuokratiedoista. Sisäisten vuokrien lasku ei pääasiassa vahvista kunnan tulosta, koska käytöstä poistuneiden tilojen kustannukset jäävät tilapalvelun maksettavaksi.

4) Poistojen määrä on simuloitu investointiohjelman mukaisesti tuleville vuosille. Poistot kasvavat huomattavasti aikaisempaa arviota enemmän ja ovat vuonna 2023 8,4 miljoonaa euroa.

Käyttötalouden osalta sivistyslautakunta on tehnyt esityksen 0,75 miljoonan euron lisäyksestä sen talousarvioraamiin. Sivistyslautakunnan esitys liitetään pöytäkirjaan.

Konsernihallinto pääsee oman välttämättömän toimintansa osalta asetettuun talousarvioraamiin. Konsernihallinnon raamiin esitetään kuitenkin lisättäväksi 75.000 euroa, joka varataan 1) hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamiin tehtävämuutoksiin, joihin ei ole varausta millään palvelualueella, 2) osallistuvan budjetoinnin toteutukseen (jaetaan lopullisessa talousarviossa toteutettavien hankkeiden mukaisesti palveluille) ja 3) talousarvioluonnoksesta karsittuihin kehittämistoimiin, kuten palkitsemisen ja arkistotoimen kehittämiseen.

Kunnan sähköenergiasta maksaman hinnan ennakoidaan nousevan kolminkertaiseksi verrattuna vuoteen 2022. Sähkön hinnan nousu aiheuttaa

kuntatasolla noin 1,0 miljoonan euron kustannusten nousun, joka on huomioitu oheisessa tuloslaskelmassa.

Investointiohjelma on päivitetty valmistelutilannetta vastaavaksi. Investoinnit ovat kasvaneet nettomääräisesti alkuperäisestä raamista 380.000 euroa.

Kunnanhallituksen 31.5.2021 asettaman talousarvioraamin toimintakatetavoite oli 52,3 miljoonaa euroa. Raamin mukaisella toimintakatteella tulostavoite oli 0,99 miljoonaa euroa.

Edellä mainitut muutokset huomioiden vuoden 2023 päivitetyn raamin toimintakate olisi 54,1 miljoonaa euroa eli 1,8 miljoonaa euroa alkuperäistä raamia suurempi. Verorahoitus olisi 1,2 miljoonaa euroa parempi, minkä myötä vuosikate olisi 7,9 miljoonaa euroa. Tulos olisi kuitenkin 455.000 euroa alijäämäinen poistojen jälkeen. Kertynyttä alijäämää olisi vuoden 2023 jälkeen 1,6 miljoonaa euroa.

Palvelualueiden uudet talousarvioraamit vuodelle 2023 ovat (1000 €):

Konsernihallinto 5.890,9
Sivistys 47.288,9
Tekninen -87,3

Kunnan johtoryhmän talousarvioseminaari pidetään 7.9.2022. Johtoryhmä yhteensovittaa palvelualueiden valmistelun siten, että koko kunnan toimintakate- ja tulostavoite toteutuvat, vaikka palvelualuekohtaiset katteet poikkeaisivatkin talousarvioraamista.

Kuntien talousnäkyvät tuleville vuosille ovat poikkeuksellisen epäselvät, koska hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset valtionosuuksiin selviävät vasta tilinpäätösten valmistuttua vuonna 2023 ja esimerkiksi sairaanhoitopiirin talouden toteutumisella on olennainen vaikutus kunnan tulevaan valtionosuuteen. Talousarviovalmistelua joudutaan ohjaamaan poikkeuksellisen epävarmoin tiedoin. Kunnanjohtajan talousarvioesityksen valmistumiseen mennessä tilannekuva paranee, kun esimerkiksi valtionosuusennusteet tarkentuvat. Suunnitelmavuosien 2024-2025 talousnäkyvä on edelleen heikko. Mikäli taseeseen kertyy alijäämiä tilinpäätöksessä 2022, tulee kunnan laatia alijäämän kattamissuunnitelma ja kattaa alijäämä viimeistään vuonna 2027.

Esityslistan ohessa:

- Päivitetyn talousarvioraamin mukainen tuloslaskelma ja rahoituslaskelma sekä investointiohjelma
- Lautakuntien päätökset talousarvioraamin käsittelystä

Esittelijä

Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä edellä esitetyt päivitykset talousarvioraamiin ja valtuuttaa kunnan johtoryhmän yhteensovittamaan valmistelun siten, että koko kunnan toimintakate ja tulostavoite toteutuvat.

Päätös

Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.